

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΥΠΕΝ)

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: ΖΗΦΟΥ ΜΑΡΙΑ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΥΠΕΝ (ΓΓ ΧΣ&ΑΠ ΥΠΕΝ)

ΘΕΣΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ:

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 2106475169, -176

E-MAIL: gramchora@prv.ypeka.gr

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

ΧΩΡΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ – ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:

Η αξιολογούμενη ρύθμιση μέσω του προτεινόμενου σχεδίου νόμου τροποποιεί σε επιμέρους σημεία και κωδικοποιεί το ν.4269/2014 (ΦΕΚ Α' 142), ενώ επιχειρεί την αντιμετώπιση υφιστάμενων προβλημάτων με σκοπό:

α) τη μείωση της πολυνομίας και του πληθωρισμού, συχνά επικαλυπτόμενων, διατάξεων, β) την προώθηση της συνοχής και ποιότητας των χωρικών σχεδίων, γ) την ενίσχυση της δυνατότητας όλων των σχεδίων να ανταποκριθούν στις συνεχώς μεταβαλλόμενες ανάγκες και δεδομένα μέσα από την προώθηση πιο ευέλικτων διαδικασιών κατάρτισης και τροποποίησης τους, και δ) την ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου που συναρτάται με τη 'βεβαιότητα του σχεδίου' ως βάση παραγωγής του χώρου.

Οι βασικοί άξονες των αλλαγών που προωθούνται περιλαμβάνουν:

α) τη βελτίωση της συνοχής και λειτουργικότητας του συστήματος χωρικού σχεδιασμού, β) τη βελτίωση του τρόπου ενσωμάτωσης των Ειδικών Χωρικών Σχεδίων στο σύστημα χωρικού σχεδιασμού, γ) τη διασφάλιση του ρόλου και το κύρους του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξίας ως οργάνου κοινωνικής διαβούλευσης, ε) την ενίσχυση της πολιτικής βιώσιμης ανάπτυξης ως βασικού στόχου του συστήματος χωρικού σχεδιασμού, και στ) τη διαγραφή του άρθρου 11 με στόχο τη συνολική επανεξέταση του περιεχομένου του προς την κατεύθυνση εναρμόνισης του με τον ν.3882/2010 (ΦΕΚ Α' 166) στο πλαίσιο προώθησης πολιτικών διαμοιρασμού και διαλειτουργικότητας δεδομένων, πληροφοριακών συστημάτων και διαδικτυακών υπηρεσιών.

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΕ ΆΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ:

Με το άρθρα 15 και 16 τροποποιούνται επιμέρους διατάξεις των ν. 4067/2012 (Α' 79), ν. 4258/2014 (Α' 94), ν. 4178/2013 (Α' 174) και του ν. 4109/2013 (Α' 16).

A: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

Το παρόν σχέδιο νόμου έχει ως βασικό στόχο την αντιμετώπιση υφιστάμενων προβλημάτων που παρουσιάζει το σύστημα χωρικού σχεδιασμού (παρά τους

διακηρυγμένους στόχους του ν.4269/2014), καθιστώντας αναγκαία την προώθηση και την ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης.

2. Καταλληλότητα

Για την αντιμετώπιση υφιστάμενων προβλημάτων απαιτείται νομοθετική ρύθμιση. Το σύστημα χωρικού σχεδιασμού -που επιχείρησε να καθιερώσει ο ν.4269/2014- αποσκοπούσε στη διάρθρωση ενός νέου πλαισίου που θα απαντούσε «...στις ανάγκες της σημερινής Ελλάδας, θα θεραπεύει ζητήματα και συγκρούσεις κανόνων που έχουν αναδειχθεί μετά την εφαρμογή του προηγούμενου πλαισίου και θα θέτει της βάσεις για την πραγματική προστασία του ανθρωπογενούς, φυσικού, πολιτιστικού και οικιστικού περιβάλλοντος με γνώμονα μια ανάπτυξη προς όφελος των επόμενων γενεών». Παρά τους διακηρυγμένους στόχους του ν.4269/2014, το σύστημα χωρικού σχεδιασμού παρουσιάζει τα εξής, κυρίως, προβλήματα:

α) ακύρωση του ενιαίου σχεδιασμού σε τοπικό επίπεδο, σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική, με αποτέλεσμα να κυριαρχεί η αποσπασματική ρύθμιση του χώρου στην εδαφική έκταση των δήμων,

β) ακύρωση της σημασίας και του ρόλου του Εθνικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού ως εργαλείου συντονισμού των τομεακών χωροταξικών πλαισίων και ταυτόχρονη θεσμική ενίσχυση του κανονιστικού χαρακτήρα των Εθνικών Χωροταξικών Πλαισίων, τα οποία απομακρύνονται από τον στρατηγικό/ ενδεικτικό χαρακτήρα που οφείλουν να έχουν σε σχέση με το περιεχόμενο τους,

γ) κατάργηση του επιπέδου μητροπολιτικού σχεδιασμού που επιτελούσαν τα Ρυθμιστικά Σχέδια,

δ) ατελή ενσωμάτωση αδιακρίτως των Ειδικών Χωρικών Σχεδίων (ΕΧΣ) στο σύστημα σχεδιασμού με τρόπο ώστε να καθορίζουν τους θεσμοθετημένους όρους ανάπτυξης και προστασίας στην ευρύτερη περιοχή τους, επιτρέποντας με αυτόν τον τρόπο την απομείωση ή και ακύρωση των τοπικών πολεοδομικών σχεδίων/ σχεδίων χρήσεων γης (ΓΠΣ/ ΣΧΟΟΑΠ/ ΖΟΕ/ Τοπικών Χωρικών Σχεδίων) τα οποία διασφαλίζουν την απαιτούμενη ασφάλεια δικαίου,

ε) ενίσχυση συγκεντρωτικών διαδικασιών μέσω της πρόβλεψης ειδικών ρυθμίσεων αναθεώρησης όλων των κατηγοριών σχεδίων,

στ) ακύρωση του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξικού Σχεδιασμού ως οργάνου κοινωνικής διαβούλευσης.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

Η θετική επίδραση και τα οφέλη από την αξιολογούμενη ρύθμιση περιλαμβάνουν:

α) τη μείωση της πολυνομίας και του πληθωρισμού, συχνά επικαλυπτόμενων, διατάξεων,

β) την προώθηση της συνοχής και ποιότητας των χωρικών σχεδίων,

γ) την ενίσχυση της δυνατότητας όλων των σχεδίων να ανταποκριθούν στις συνεχώς μεταβαλλόμενες ανάγκες και δεδομένα μέσα από την προώθηση πιο ευέλικτων διαδικασιών κατάρτισης και τροποποίησης τους,

δ) την ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου που συναρτάται με τη 'βεβαιότητα του σχεδίου' ως βάση παραγωγής του χώρου.

Πρωταρχικό στόχο αποτελεί η βελτίωση της συνοχής και της λειτουργικότητας του συστήματος χωρικού σχεδιασμού, η οποία προωθείται με:

α) τον μερικό επαναπροσδιορισμό του ρόλου, περιεχομένου και χαρακτήρα των σχεδίων που προβλέπονται σε εθνικό επίπεδο προς την κατεύθυνση διασφάλισης του συντονισμού τομεακών πολιτικών στον χώρο με στόχο τον περιορισμό των αντιφάσεων ή/ και συγκρούσεων που καταγράφονται σε επίπεδο εφαρμογής,

β) τον επανακαθορισμό του τρόπου εναρμόνισης μεταξύ των σχεδίων ανά επίπεδο σχεδιασμού με σύνθεση και αλληλο-τροφοδότηση μεταξύ των επιπέδων σχεδιασμού,

γ) την ενίσχυση του συντονισμού μεταξύ της αναπτυξιακής, τομεακής και χωρικής πολιτικής.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

Οι προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης αξιολογούμενης ρύθμισης αναμένεται μεταξύ άλλων να επιφέρουν βελτίωση των υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη, προωθώντας την κοινωνική συνοχή και δικαιοσύνη.

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Εντός του πλαισίου της βιώσιμης χωρικής ανάπτυξης, οι προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης αξιολογούμενης ρύθμισης αναμένεται μεταξύ άλλων να επιφέρουν διασφάλιση της ποιότητας του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος με μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων, εδραιώνοντας διαδικασίες που παρέχουν εγγύηση για την προώθηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και για τη στήριξη της τοπικής οικονομίας.

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

Οι προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης αξιολογούμενης ρύθμισης αναμένεται μεταξύ άλλων να επιφέρουν απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών, συντονίζοντας τα χωροταξικά σχέδια, τα επενδυτικά σχέδια και τα προγράμματα του κράτους, της τοπικής αυτοδιοίκησης καθώς και των δημοσίων νομικών προσώπων που επηρεάζουν την ανάπτυξη και συνοχή του εθνικού χώρου.

7. Νομιμότητα

Η ρύθμιση είναι σύμφωνη με τις διατάξεις και την κείμενη νομοθεσία και δεν παραβιάζει το Σύνταγμα.

8. Αρμοδιότητα

Το ΥΠΕΝ είναι, λόγω της φύσεως του αντικειμένου που ρυθμίζεται, αποτελεί τον αρμόδιο φορέα να προβεί στην εν λόγω προτεινόμενη αξιολογούμενη ρύθμιση.

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

Τηρήθηκαν οι νομοτεχνικοί κανόνες και κωδικοποιείται ο ν.4269/2014.

10. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

Οι προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης αξιολογούμενης ρύθμισης αναμένεται μεταξύ άλλων να επιφέρουν ενίσχυση της διαφάνειας και κοινωνικής συμμετοχής, διασφαλίζοντας το ρόλο και το κύρος του Εθνικού Συμβουλίου χωροταξίας ως οργάνου κοινωνικής διαβούλευσης.

B: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΆΛΛΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

11. Γενική Αξιολόγηση

11.1 Με τις παρ. 1 έως 3 του άρθρου 15 προβλέπονται παρατάσεις προθεσμιών, οι οποίες αφορούν την ισχύ παλαιών οικοδομικών αδειών, την έκδοση αδειών εκτέλεσης οικοδομικών εργασιών που υποβλήθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1577/85 (παλαιού οικοδομικού κανονισμού) και την ισχύ αδειών επισκευής κτισμάτων σε σεισμόπληκτες και πυρόπληκτες περιοχές που εκδόθηκαν σύμφωνα με ειδικές ρυθμίσεις υπουργικών αποφάσεων κατ' εξουσιοδότηση του ν. 1190/81 (Α' 203). Οι προβλεπόμενες παρατάσεις καθίστανται αναγκαίες λόγω της ιδιαίτερα δύσκολης οικονομικής συγκυρίας των τελευταίων ετών.

Με την παρ. 4 τροποποιείται ο ν. 4178/2013 και παρατείνεται για ένα επιπλέον έτος η δυνατότητα εκσυγχρονισμού και κτιριακής επέκτασης σε κτίρια ή εγκαταστάσεις με νομίμως υφιστάμενες χρήσεις, καθώς και σε χρήσεις οι οποίες λειτουργούν με οικοδομικές άδειες που εκδόθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 26 του ν. 2831/2000.

Με το άρθρο 16 προβλέπεται παράταση στο διάστημα μεταβατικής λειτουργίας των φορέων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, καθώς σε εξέλιξη η διαδικασία ένταξης και υλοποίησης στη νέα προγραμματική περίοδο 2014-2020 μελέτης με την οποία θα καθοριστούν οι προδιαγραφές και θα προσδιοριστούν τα κριτήρια για τα γεωγραφικά όρια του νέου συστήματος διοίκησης των προστατευόμενων περιοχών. Η συγκεκριμένη μελέτη και η ολοκλήρωση του νέου θεσμικού πλαισίου του εν λόγω συστήματος διοίκησης αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2017.

11.2 Η ρύθμιση των περιλαμβανόμενων στα άρθρα 15 και 16 θεμάτων είναι κατεπείγουσας σημασίας καθώς η υφιστάμενη καταληκτική προθεσμία είναι 31-12-2016.

11.3. Οι ρυθμίσεις του άρθρου 16 είναι απαραίτητες για την ενίσχυση και διασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος.

11.4. Αρμόδιο για την εφαρμογή των άρθρων 15 και 16 είναι το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

12. Διαφάνεια και Διαβούλευση

Προηγήθηκε διαβούλευση με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς.